

Biuletyn Informacji Publicznej Polskiej Akademii Nauk

Adres artykułu: <https://bip.pan.pl/artukul/56-752-apel-o-pilne-i-konsekwentne-wdrozenie-w-szkolach-procedur-wmt-wietrzenie-maseczki-testowanie-stanowisko-nr-20-z-6-wrzesnia-2021-r>

Apel o pilne i konsekwentne wdrożenie w szkołach procedur WMT - wietrzenie, maseczki, testowanie (stanowisko nr 20 z 6 września 2021 r.)

W chwili, gdy rozpoczyna się nowy rok szkolny, epidemia COVID-19 ponownie nabiera tempa. Jesteśmy w początkowej fazie czwartej fali, a stan zaszczepienia jest wciąż zbyt niski, by ją zatrzymać. Pozostają pytania, jak wysoko ta fala wzrośnie i ile osób będzie się w związku z nią zmagало z odwleczonymi skutkami początkowo łagodnej choroby? Ile będzie walczyło w oddziałach szpitalnych z niewydolnością oddechową, czy wreszcie – ile będzie jej śmiertelnych ofiar? **Jedynie pilne i zdecydowane działania podjęte właśnie teraz mogą zminimalizować efekty czwartej fali. Każdy dzień zwłoki przełoży się na ludzkie tragedie.**

Szczepienia w Polsce

W Polsce zaszczepiono już 50% populacji. W wieku od 12 do 18 lat zaszczepiło się 24% uczniów. W grupie ich rodziców osiągnięto po wielu miesiącach kampanii promującej szczepienia stosunkowo mizerny sukces. Dla przykładu poziom zaszczepienia osób w wieku od 25 do 49 lat w województwie podkarpackim osiągnął 30%, lubelskim 31%, świętokrzyskim 33%, a warmińsko-mazurskim 34%. Można więc przypuszczać, że akcja szczepienia uczniów w tych województwach nie przyniesie takich wyników, które zmieniłyby istotnie stopień podatności uczniów na zakażenie DELTA SARS-CoV-2. Najwyższy wskaźnik zaszczepienia w tej kategorii wiekowej jest w województwie mazowieckim (50%), następnie wielkopolskim (46%) i dolnośląskim (45%). Wysokość wskaźników zaszczepienia jest więc bardzo różna w poszczególnych regionach kraju. Szczególnie na alarm powinniśmy bić tam, gdzie poziom zaszczepienia jest stosunkowo niski. Tam czwarta fala, której głównym czynnikiem infekcyjnym będzie DELTA SARS-CoV-2, może mieć szczególnie groźne konsekwencje dla funkcjonowania szkół oraz oczywiście również dla zdrowia ich mieszkańców.

Powrót do szkół

Szkoła to miejsce, które na jesieni może szczególnie przyczynić się do wzrostu liczby infekcji SARS-CoV-2. Wiemy już, że poprzednie – mniej zakaźne niż DELTA SARS-CoV-2 – warianty wirusa atakowały dzieci i młodzież. Metodami testów serologicznych wykazano, że ponad 40% dzieci i młodzieży już przed wakacjami doświadczyło infekcji SARS-CoV-2. Dotąd rzadko manifestowała się ona wyraźnymi objawami COVID-19, najczęściej więc pozostawała niezauważona.

W przypadku DELTA SARS-CoV-2 ta sytuacja może się zmienić. Infekcja tym wariantem wirusa szerzy się wyjątkowo łatwo w zamkniętych pomieszczeniach, w których przebywają duże grupy ludzi oraz częściej wywołuje groźne objawy. W przypadku tego wariantu dzieci mogą przechodzić infekcje ciężiej i częściej mogą u nich występować przypadki wielonarządowego zespołu zapalnego (PIMS, MIS-C). Dzieci mogą też przekazywać infekcję rodzicom, rodzeństwu, dziadkom i znajomym. Podobnym źródłem zakażeń może być kadra szkolna, szczególnie ta niezaszczepiona, czyli ok. 20 jej procent. Efekt końca wakacji obserwowaliśmy również w zeszłym roku. Dlatego z całą pewnością rozpoczęcie zajęć szkolnych dla 4,5 miliona uczniów przyczyni się i w tym roku do znacznego wzrostu intensywności epidemii.

Wietrzenie, maseczki, testowanie

Akcje szczepienia uczniów planuje się zintensyfikować dopiero w trzecim tygodniu września, co oznacza, że jej efekty pojawią się pod koniec listopada. Wobec braku szczepionki dopuszczonej do zastosowania w przypadku dzieci do lat 12 i braku wprowadzenia obowiązku szczepień dzieci powyżej 12 roku życia, w szkołach mogą być użyte jedynie działania z zakresu profilaktyki nieswoistej: wietrzenie pomieszczeń, maseczki, testowanie, zachowanie dystansu i dezynfekcja.

DELTA jest trochę innym wariantem SARS-CoV-2 niż wcześniejsze. Szerzy się bardziej drogą powietrzną, a mniej drogą kropelkową, wobec tego priorytety poszczególnych działań profilaktycznych powinny być nieco inne niż wcześniej.

Po pierwsze: intensywne wietrzenie pomieszczeń szkolnych nawet kosztem tego, że w szczególnie chłodne dni dzieci i nauczyciele musieliby w szkole funkcjonować w ciepłych okryciach. Najlepiej, by podczas lekcji okna były cały czas otwarte lub wyraźnie uchylone. Stale dopływające świeże powietrze rozcieńcza to skażone wirusem i sprawia, że infekcje nie następują tak łatwo.

Drugim stanowczo rekomendowanym przez nas postępowaniem jest noszenie maseczek. Ważne jednak, żeby maseczki były noszone prawidłowo – zakryte nimi

powinny być usta i nos. Co więcej, maseczki powinny być dwa razy dziennie wymieniane na nowe lub czyste, a zużyte maseczki jednorazowe po odpowiednim przecięciu zauszników utylizowane w szkole.

Trzecią niezmiernie ważną praktyką powinno być dopilnowanie, aby nawet w przypadku najłżejszych objawów przeziębieniowych (gorączka, pojawienie się kataru) **uczeń pozostawał w domu** lub był odsyłany do domu.

Zalecamy również przekazanie do szkół szybkich, certyfikowanych testów antygenowych. Umożliwi to testowanie uczniów, którzy mają nawet niewielkie objawy lub mieli kontakt z osobami z infekcją. Użyte tu mogą być testy szybkie. Być może w szkołach do testowania mogłyby być też użyte testy zbiorowe wykorzystujące próbki śliny (np. Sonar Anty-CoronaVirus). Są one mniej uciążliwe i tańsze. Przestrzeganie powyższych zasad wydaje się nam w tej chwili najważniejsze.

Zalecenia w innych krajach

W szkołach **w Wielkiej Brytanii** wśród stosownych zaleceń pierwszy priorytet dostało wietrzenie, drugi testowanie po kontakcie, a trzeci maseczki.

W Korei Południowej w szkołach przestrzega się surowych zasad postępowania: kontrole temperatury przy wejściu do szkoły, rygorystyczne wietrzenie pomieszczeń, zasada utrzymywania odległości co najmniej 1 metra pomiędzy osobami. Maseczki mają być noszone cały czas podczas obecności w szkole, poza spożywaniem posiłku, które ma odbywać się w ciszy.

Z kolei **we Francji** praca szkół została zaplanowana zgodnie z następującymi zasadami: dwa razy dziennie zmienia się maseczki, które dostarcza szkoła; obowiązuje higiena dłoni; odwołane są zajęcia sportowe i inne wymagające kontaktu bez maseczki; w drodze do szkoły i ze szkoły, w środkach transportu publicznego i na przystankach obowiązują maseczki.

To tylko trzy z licznych przykładów. Wszędzie funkcjonowanie szkół w tradycyjnej formie jest uznane za wartość priorytetową. O kosztach nauki zdalnej pisaliśmy już w naszym stanowisku nr 10 [„Konsekwencje pandemii COVID-19 dla zdrowia psychicznego i edukacji dzieci i młodzieży”](#), które ogłosiliśmy 25 stycznia 2021 r. Podtrzymujemy tezy tego stanowiska i tym bardziej **stanowczo postulujemy wdrożenie w szkołach przedstawionych powyżej zasad: wietrzenie, maseczki, testowanie (WMT). Nie zapominajmy też w szkołach o przestrzeganiu stosownego dystansu pomiędzy osobami, jak najczęstszym myciu rąk i dezynfekcji powierzchni.**

[Zespół doradczy ds. COVID-19 przy prezesie Polskiej Akademii Nauk](#)

(śródtytuły od redakcji BIP)

Tagi: polska akademia nauk, pan, koronawirus, covid19, zespół doradczy, stanowisko

Metryczka

Wytworzył:	Zespół doradczy ds. COVID-19
Data wytworzenia:	06.09.2021
Opublikował w BIP:	Agnieszka Borowa-Malinowska
Data opublikowania:	06.09.2021 15:42
Ostatnio zaktualizował:	Agnieszka Borowa-Malinowska
Data ostatniej aktualizacji:	16.09.2021 14:27
Liczba wyświetleń:	104